

ἀπό τὸν τοκογλύρο. Γραμμένα μὲ πέννα δημοσιογρεφική, ἀλιφρά καὶ πεταχτά, δίνουν μολοντοῦ τῇ ζωφερήν εἰκόνα ποὺ παρουσιάζει ἡ ἀγροτική μας πίστη. Γιὰ τὴν πολιτεία ὁ λαὸς δὲν ἔχει ἄλλον προορισμὸν ἀπὸ τὸ νὰ δουλεύει γιὰ φόρους καὶ νὰ στρατεύεται.

•ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ὑπὸ κ. Κωνσταντίνου. — Γραμμένη γερμανικά, μεταφράστηκε ἀπὸ τὸν ίδιο τὸ συγραφέα καὶ τυπώθηκε στὴ σειρὰ τῆς «Πολεμικῆς βιβλιοθήκης Γ. Φέξη». Πουλιέται 4 δρ. σὲ ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

•Ο ΧΩΡΟΣ ΓΟΥ ΒΟΡΙΑ — Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ. Μονότραχτα δράματα τοῦ κ. "Αλκη Θρύλουν." Ηρωτόπειρη πέννα, ωστόσο ἔχει ἀρκετὰ χαρίσματα καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἔχουνε γλώσσα στρωτή, δμαλή, δλοζώντανη ποὺ δὲν τολμοῦνε νὰν τὴ γράψουν ἔτοι πολλοὶ ποὺ ποζάρουνε γιὰ δημοτικιστές. Ο συγραφέας εἶναι νέος (ἢ νέα, γιατὶ κάπου ἀπὸ τὸν "Άλκη Θρύλο" κρύβεται μιὰ καριτωμένη "Αθηνιωτοπούλα") καὶ ἔτοι τοῦ συχωρείται κάπια ἀπειροῦ τῆς σκηνῆς. Τὰ δράματά του δὲν ἐνθουσιάζουνε μὰ καὶ δὲν ἀπελπίζουν. Κάτι ἔχει μέσα του καὶ κάτι θὰ γράψει μιὰ μέσα. Κι αὐτὸς εἶναι πολὺ γιὰ ἔνα νέο ποὺ πρωταρχίζει. Σώ ει νὰ μήν παρασυρθῇ ἀπὸ τὰ κοόρια κι ἀνειλικρινῆ παιχέματα ποὺ ἀπευθύνονται περισσότερα στὴν κοινωνική του τάξη παρὰ στὸ ἔργο του. "Ἄς βο· λώσει ταῦτα του κι αἱ δουλέψει. Σίγουρα τὸ δεύτερο βιβλίο του θὰναι καλύτερο, σὰν προχωρῶντας στὴν ἡλικια γνωρίσει καλύτερα τὴ ζωὴ καὶ τὴ μελετήσει προσεχτικῶτερα. Ο διάλογός του εἶναι πολυκαλός καὶ σὲ μερικὰ μέρη τέλειος. Χάρισμα σημαντικὸ ποὺ λιγόστοι δραματογράφοι μιὰ, τόχουνε.

GEORG BRANDES

ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΨΕΝ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ

(HENRIK IBSEN INTIME)

Μετάφρ. Λ. ΚΟΥΚΟΥΛΑ

13.—

Εἶναι καταπληγήτικό τούτο γιὰ ἔνα σκεφτικιστή ποὺ μισεῖ τὸν ἱησουΐτισμό, νὰ καταλήγει δηλαδὴ σὲ μιὰ τέτοια γνώμη ποὺ φέρνει τόσο μακρυά. Σ' αὐτὸς τὸ σημεῖο ὃ Νίτσε εἶναι σύρφωνος μὲ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἔναντιούς του. Ο "Ιψεν πάλι ποὺ φανερώνεται μ' δληγή τὴ δύναμή του ἔνας λάτρης τῆς ἀλήθειας, φτάνει, δισοξετιλίγεται μὲ τὸν καιρό, στὸ σημεῖο νὰ βλέπει τὰ πράματα μ' ἔναν τρόπο ἀνάλογο. Δὲν πρόκειται γιὰ κανένα χωρατό, βέσσικ, διτν μὲ τὸ στόμα του Ρέλλιγκ, μέσ στὴν Ἀγριόπαπια, δ' "Ιψεν μᾶς μιλᾶ γιὰ τὶς ἀπαραίτητες ζωτικές πλάνες. (*)

(*) Τ' ὅτι δ' "Ιψεν ἔβαλε στὸ στόμα τοῦ δόχτερα Ρέλλιγκ λόγια ποὺ εἶτανε μιὰ πίστη δικῆ του καὶ τ' ὅτι ἀκόμα τοῦτο τὸ πιστεύεινος καὶ ἀλλοι, τὸ μαρτυρᾶ τὸ ἀκόλουθο γεγονός: "Ἐνας νορβηγὸς ἥθιστοις παῖζοντας τὸ ρόλο τοῦ δόχτερα στὴν Ἀγριόπαπια, βγῆ ε πάνω στὴ σκηνὴ φορώντας τὴ μάσκα τοῦ ἴδιου τοῦ "Ιψεν. Ο κόμης Προξόδο μιλῶντας πάνω σ' αὐτό, παραδέχεται πώς τὸ φέρσιμο τοῦ ἥθιστοιο εἶτανε χοντροειδέστατο, μὲν ἡ ἐπινόηση του ὡς τὰ μισά σωστή. Αὐτὸς φρονεῖ πώς ἡ κεφαλὴ τοῦ συγραφέα θὰ ταΐζεται περσότερο στὸ Γεργύση Βέρλε.

Σ. τοῦ Μ.

Στὴν ἀρχή, βέβαια, κηρύγγει τὸ ζωτικὸ φέμα ὃς ἀπαραίτητο, μὰ μοναχὰ γιὰ τοὺς μέτριους ἀνθρώπους. Ἀργότερα δμως δ "Ιψεν τραβάει πολὺ πιὸ μακριὰ κι' ἀποδείχνει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο πώς ἡ ἀνάγκη τῆς πλάνης εἶναι ἀπαραίτητη καὶ γιὰ τὸν ἀνώτερο ἀνθρώπῳ.

Ἀρχινώτας ἀπὸ τὸ δράμα του οἱ Βρυξελλαῖς, τοὺς βρίσκουμε νὰ σταματᾶ μπρὸς στὴ δυσκολία γιὰ πεὶ γυμνὴ τὴν ἀλήθεια. Ή κ. "Αλδίγη δὲ θέλει μὰ κι' οὔτε μπορεῖ ν' ἀπαντήσει στὶς ἐρώτησες τοῦ "Οσβαλτ γιὰ δ, τι ἀφορᾶ τὸν πατέρα. Σταματᾶ σὴν μπρὸς σὲ μᾶν ἀνάγκη, γιατὶ καταλάβχινε πὼς ἀν τοῦ μιλοῦσε θὰ τοῦ κατάστρεψε τὰ ἰδανικά του. Δῶ πέρα λοιπὸν ἀντιτάσσουνται τὰ ἰδανικὰ μὲ τὴν ἀλήθεια. Καὶ μοναχὰ σὰ βρίσκει μιὰ κατάλληλη περίφραση, μιὰ μεταμόρφωση νὰ πούμε τῆς ἀλήθειας, στὸ τέλος κοιτά τοῦ ἔργου, τολμᾶ νὰ τοῦ τὴν ἀποκαλύψει.

Κι' ὅταν οἱ Σόλνες, οἱ Μπόρκμαν, οἱ Ρούμπεκ, πρόσωπα ποὺ ἔκλεισε μέσα τους ὃ "Ιψεν, ἀλλες φορὲς μὲ τρόπο δυσκολόδρετο κι' ἀλλες φορὲς καθαρὰ τὴν ἴδια του τὴν προσωπικότητα—ὅταν θέντο νὰ ὑπερασπίσουν ἔνα τους πόθο ποὺ δὲν ἔχουν τὴ βεβαιότητα καὶ τὴν πίστη πώς θὰ πραγματοποιθεῖ, ἀρνιοῦνται τὴν ἀπατηλότητά του, λέγοντας: «Αὐτὸς θέλω νὰναι ἀληθινό». Ο Σόλνες μάλιστα ἐπιμένει πὼς οἱ πόθοι του καὶ μόνο ἔχασκούνε μιὰ πραγματικὴ ἐνέργεια πάνω του κι' ὅτι κατέχουνε μιὰ δύναμη σκεδὸν μαγική.

Νά καὶ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Ράγναρ τὸ ἴδιο: «Τὸπε σὲ σᾶς;» "Η Ξίλδα ἐπικυρώνει τὴ βεβαιότητα ποὺ θέλει νάχει, πὼς δ Σόλνες εἶναι ὀλως διέλους ἀδιάφορος γιὰ τὴν Κάγια, μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο. «Οχι, μὰ εἶναι ἔται! Αὐτὸς δὲ μπορεῖ νάναι ἀλλιῶς. (Μὲ περιπάθεια). Θέλω—μὰ θέλω νάγι καὶ ἔται αὐτὸ!»

Ή κ. Μπόρκμαν ζει πάλι μὲ τὴ ζωτικὴ πλάνη πὼς δ "Ερχαρτ, δ γιός της. Θὰ γίνει ἔνας μεγάλος ἀντρας, πὼς θὰ κάνει ἔνα εύγενικὸ ἐπάγγελμα γιὰ ν' ἀποκαταστήσει τὴν τιμὴ τοῦ σπιτιοῦ.

Κ' ἡ ἀδερφὴ τῆς τῆς ἀπαντᾶ: «Αὐτὸς εἶναι ἔνα πρᾶμα ποὺ μονάχα νὰ διενεργεῖσα: μπορεῖς. Μ' ἡ δὲν εἰχεις πάλι αὐτὴ τὴν ἴδεια γιὰ νὰ προστλάνεσαι, θᾶψηνες τὴν ἀπελπισία νὰ σὲ καταλύει ὁλότελα.»

Ο Μπόρκμαν ζει μὲ τὴ ζωτικὴ πλάνη πὼς θέρθουν μ' εἰδικὴ ἀποστολὴ γιὰ νὰ τοῦ προσφέρουν τὴ διεύκηση τῆς Τράπεζας. «Δὲν τὸ πιστεύεις πὼς θέρθουν; Πώς θᾶναι: μιὰ μέρα ἀναγκασμένοι, ναί, ἀναγκασμένοις γάρθυσε νὰ μὲ ζητήσουν; "Εχω ἀπόλυτη πεποιθηση γι' αὐτό. Τὸ ξέρω μὲ μιὰν ἀσάλευτη βεβαιότητα. "Α δὲν εἶχα πάντοτε αὐτὴ τὴ βεβαιότητα, θᾶπρεπε ἀπὸ καιρὸ νάχω τινάξει τὰ μυστά μου στὸν ἀγέρχο.»

Στὸν "Επίλογο" δι Ρούμπεκ ὑπερασπίζει μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο τὴ σημαντικότητα τοῦ ἔργου του: «... "Οταν εἶχα δημιουργήσει τὸ ἀριστούργημά μου—γιατὶ: «ἡ Μέρα τῆς ἀνάστασης» εἶναι ἔνα ἀριστούργημα (νοιώθει: πὼς τοῦχε καταστρεμένος)... "Οχι.. μένει ἀκόμη ἀριστούργημα. Εἶναι, πρέπει νάναι ἀριστούργημα!

Γιὰ τὸν Ἰψεν, κι' ἀπαράλλαχτα γιὰ ἡ τὸ Νίτσε, δ' ἀ-
συνείδητος πόθος δρθώνεται πίσω ἀπὸ τὴν συνειδήτη
ψυχικὴν ζωὴν. Καὶ γιὰ τοὺς δυὸς τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀν-
θρώπου χρέμετοι ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῶν ἐνστίχων του.
Γιὰ τὸν Ἰψεν μονάχα ποὺ ἡ γυναικα πρὸ πάντων ἔρει
νὰ κρατάει τοὺς ἀσυνείδητους αὐτοὺς πόθους μακριὰ
ἀπὸ κάθε ταπεινωτικὸ ριψοκιντύνεμα, τόσο ἀγνούς,
ποὺ μέσα στὸ Μπράντν τοὺς δύνομάζει «πνέμα συδιβι-
σμοῦ». Εἰναι μιὰ γυναικα ποὺ ἀφομοιώνεται τέλεια μὲ
τὴ διανοητικότητα τοῦ ἥρωα, ποὺ ἔχει τὴ δινναμη νὰ
ἐνσχρώνει ἀπὸ τὸ πνέμα τοῦ Μπράντν δι', τι ἔχει καλύ-
τερο καὶ ἀγνότερο καὶ πεὺ κατορθώνει στὸ τέλος νάνε-
δάσει τὸ Μπράντν στὸ Νψος τοῦ ἔδαυτοῦ του. «Οπως μ'
ἄλλα λόγια κ' ἡ Χίλδα θέλησε νάνεδάσει τὸ Σόλνες
κ' ἡ Ειρήνη τὸ Ρούμπεκ σὲ ὑψη καινούρια.

Ο Ἰψεν γιὰ νὰ πολεμήσει τὴν παράδοση καὶ τὰ
καινωνικὰ φέματα, δὲν ἔρει ἄλλη δύναμη τόσο ἔν-
τογη, ὅσο τὴ γυναικα. Μέσ' στὰ δράματά του ἡ γυναι-
κα εἶναι κείνη ποὺ ἔνταν κ' ἐρεθίζει τὶς ἐνέργειες. Καὶ
σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἐ Ἰψεν διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὸ Νίτσε,
ποὺ ἡ περιφρόνησή του γιὰ τὴ γυναικα είναι γνωστή.
Γιὰ τὸ Νίτσε ἡ γυναικα ἔξευτελῆζει τὸν ἄντρα. Εἶναι
μιὰ δύναμη τῆς φύσης ποὺ πρέπει νὰ τὴν νικήσει δ
ἄντρας.

Ο Ἰψεν κι' ὁ Νίτσε ἔγραψαν καὶ δουλέψθησαν ἀπο-
τραχιγμένοι ἀπὸ τὸν κόσμο, μ' ὅλο ποὺ κ' εὶ δυό
τους δὲν εἴτανε διόλου ἀδιάφοροι διὰ τὴν τύχη τῶν
ἔργων τους. «Οποιος ζεῖ πιὸ πολὺ μοναχός του είναι
καὶ περσότερο δυνατός», λέει δ' δόχτερας Στόχμαν.
Κι' δ' κόμης Προξόρ ρωτᾶ κάπου: «Παιός ἀπὸ τοὺς
δυὸς εἴτανε περσότερο μόνος δ' Ἰψεν γιὰ ὁ Νίτσε;»

Ο Ἰψεν ποὺ ἀπόρρευγε κάθε σκέση μὲ τοὺς γύρω
του καὶ ποὺ δὲν ἔμελοδος δρμως ποτὲ νὰ παρουσιάζει
τὰ ἔργα του μπροστὰ στὸν ὄχλο ποὺ γιώμιζε τὰ θέα-
τρα, γιὰ δ' Νίτσε ποὺ ἀπομονώθηκε βέβαια σὰ σκεφτι-
κιστής, χωρὶς ἔμως νὰ πάψει κι' αὐτὸς ποτὲ νὰ ζητάει
σὸν ἀνθρωπός—κι' ἀλλοίμονο, μάταια τὸ πιὸ πολὺ—
διανοητικὸς φίλους καὶ ὀπαδούς καὶ ποὺ τὰ ἔργα του
μολαιταῦτα μείνανε ἀν δχι ἀγνωστα γιὰ τὸ πολὺ κοινό,
ἀκατανόητο πάντα σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του
συγγράφει;

Η ἀπάντηση δὲν εἶναι διόλου εὔχολη καὶ σὰν πρό-
κειται μάλιστα νὰ δούμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸς μπόρεσε νὰ
ἔξαστησε τὴν πιὸ βρεθεὶα κι' ἀποτελεσματικὴ ἐπίδραση
πάνω στὶς σύγχρονες ψυχές, καθὼς καὶ ποιὸς θὰ μείνει
γιὰ πιὸ πολὺν καιρὸ διάσημος.

Ἀκόμη πιὸ δύσκολο είναι νὰ ξεδικαλώνουμε τὸ ζή-
τημα καὶ νὰ δούμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸς μπόρεσε νὰ
ἔξαστησε τὴν πιὸ βρεθεὶα κι' ἀποτελεσματικὴ ἐπίδραση
πάνω στὶς σύγχρονες ψυχές, καθὼς καὶ ποιὸς θὰ μείνει
γιὰ πιὸ πολὺν καιρὸ διάσημος.

XIV

Στὶς χωρες τοῦ Βορρᾶ δὲν μας δίχως ἔξαίρεση,
χρωστᾶμε κάτι στὸν Ἰψεν, ἀν καὶ ἡ ἐπίδρασή του εί-

τανε πιὸ δυνατὴ πάνω στοὺς δραματικοὺς συγραφεῖς
κι' αὐτὸ χωρὶς νὰ σχηματίσει καὶ δική του σκολή.

Στὴ Γερμανία κατὰ τὸ 1885 δ' Ἰψεν, μὲ τὸν Τολ-
στός καὶ τὸ Ζολά μαζύ, είχε δοξαστεί γιὰ μεγάλος να-
τουραλιστής συγραφέας. Τότε μάλιστα κάνανε ἔνα με-
γάλο ἀγώνα ἐνάντια τοῦ παλιοῦ ιδεαλισμοῦ, τοῦ ιδεα-
λισμοῦ τοῦ Σίλλερ, καὶ δὲ δίγανε διόλου προσοχὴ σ' δ, πι
ιδεαλιστικὸ είχε καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἰψεν.

Στὸν ἡμειόμορφο, γὰ ποῦμε, λογοτεχνικὸ κόσμο τῆς
Γερμανίας, φωνότουν πότε γιὰ τὴν πίστη του στὴν
μειονότητα ὡς ἀτομιστής καὶ πότε γιὰ τὴν ἐπαναστα-
τικὴ τάση του ὡς σοσιαλιστής. Ή ἐπίδρασή του πολὺ¹
εύκολα φαίνεται πάνω στοὺς γερμανούς δραματικούς συγραφεῖς, ἀπὸ τὸ Ριχάρδο Φόδες ίσχε τὸν "Ερμαν
Μπάρ. Στὸ μεγαλύτερο μάλιστα ἀπ' αὐτούς, στὸ Γε-
ράρτο "Αουπτιμαν φαίνεται πιὸ χτυπητή: τὸ Πρὸιν
βγεῖ δ' ἥριος εἶναι ἐπίδρασμένο τόσο ἀπὸ τοὺς Βρυ-
κόλακες τοῦ Ἰψεν, δσο κι ἀπὸ τὸ Κράτος τοῦ ζόφου
τοῦ Τολστού: 'Η Βουλιαγμένη καμπάνα θυμᾶζει ταυ-
τόχρονα τὸ Μπράντν καὶ τὸ Σόλνες.

Στὴν Ἀγγλία δ' Ἐδμόνδος Γκόδσε, δ' Γουλιέλμος
"Αρσερ καὶ μὲ μιερολγψία δ' Βερνάρδος Σόου δου-
λέψθη γιὰ διάδοση καὶ τὴ φήμη τοῦ Ἰψεν. Ως
δραματικὸς γραφέας δ' Σόου ὀφελήθηκε πολὺ ἀπὸ
τὰ διδάγματα στὴν Ἀγγλία στὸν Ιψεν, δὲ χτύπησαν μονάχα γιὰ ἀκατάνοητο
τὸν Ἰψεν, καὶ γιὰ ὄλιστη. Πρὸ πάντων τονὲ θαμά-
ζανε γιὰ ψ

ποὺ δ' συμβολισμὸς εἴτανε τῆς μόδας, δ'
ιτηκε γιὰ μεγάλος συμβολιστής. Οι κα-
λύτεροι ἀπ' François d
μυστικό, νι-
αλεγα στὸ
Κερδα τῆς
ιλασσας, ἔχτιμήθηκε παραπάνω. Πολὺ²
συχνὰ πάλ
ωρήθηκε γιὰ ἀναρχικός. Τὸν Εχερδ τοῦ
Λαοῦ τονὲ
Κράτους καὶ
Κοινωνίας καὶ τὸν Οὐρλιχ Μπρέν-
τελ γιὰ με-

τίποτα μποροῦσε νὰ μαρτυρήσει καλύτερα τὸ
ζηθρώπου αὐτοῦ ἀπὸ τ' ὅτι στὴ Νορδη-
θεωρήθηκε γιὰ συντηρητικὸς κ' ουτερα
ης, ἐνώ στὴ Γερμανία είχε δοξαστεί γιὰ
καὶ γιὰ σοσιαλιστής καὶ στὴ Γαλλία
γιὰ κι' ἀναρχικός.

Καὶ πολὺ σὲ κάθε χώρα δὲ βλέπανε παρὰ
δ' τὸ ἔργο του. Η ἀφθονία τῶν ὅφεων
γει καλύτερα ἀπὸ κάθε ἀλλο τὴν καθο-
λικότητα τ

Τ Ε Λ Ο Σ

Μιά
μείωση.

Στὸ 541 τὸν "Νουμᾶ" κάνοντας μιὰ σημείωση γιὰ
οὐ Ραμώ, ποὺ ἀναφέρει δ' Brandes, λέω
ιού Νάρκισσος τῆς τραγωδίας τοῦ Brachvo-
gel. Δὲν καὶ

ποὺ γράφτηκε τὸ 1862 ὅπὸ τὸν Αἰμιλίον Όψιεν εἶναι ὁ πόγονος τοῦ Νάρκιδδον τοῦ Albert Brahoogel, ποὺ ἀν καὶ γράφτηκε πέντε χρονια πρὶν καὶ στερέωσε τὴν φήμην τοῦ γερμανοῦ δραματικοῦ, εἶναι ζῆτημα ἢν εἴτανε τότε γνωστὸς καὶ στὴ Γαλλία. Γι' αὐτὸν τείνει νὰ πιστέψῃ καιένας πώς ὁ Άνιψιὸς τοῦ Ραυμὸς ποὺ μνημονεύει ὁ Georg Brandes στὴ μελέτη του, εἶναι τὸ παλιὸ μυθιστόρημα τοῦ γάλλου σοφοῦ Denis Diderot, ποὺ φέγγει τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τίτλο.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Σ' ἔνα τετράπτηχο του στὸ «Χρόνο» τῆς περιοδικῆς Δευτέρας ὁ ὑπερποιητὴς καὶ Φιωκίων Πατσῆς παραθέτει τὴν «περὶ αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσαν αὐθεντικὴν γνώμην τοῦ νῦν σοφοῦ ἱπτουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας» ποὺ τοῦ εἴτε : «Μόνε ἀντάξιε τοῦ ἀναφραίρετου τίτλου τοῦ Ἐθνικοῦ ποιητοῦ». Τί ἄλλο θέλει ; Ἀβάντε τώρα γιὰ τὸ Νομτὶ !

— 'Η συνέχεια καὶ τὸ τέλος τῆς κριτικῆς μελέτης τοῦ Ηαλαμᾶ θὰ δημοσιευτεῖ στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

— Τὴν ἀντιτροσωπεία τοῦ «Νουμᾶ» στὴ Μιτυλήνη είχε τὴν καλοσύνη νῦν τὴ δεχτεῖ ὁ ποιητὴς «Ἀγγελος Σημηριώτης» (γραφεία ἐφημερίδας «Ἄεσθιος»).

— «Ο ἀδερφός μου ὁ Γιάννης» μᾶς ἔστειλε ἀρθροῦ μὲ τὸν τίτλο «Τρανοῦ τὸ ἀνάγνωσμα», ποὺ θάφτισμε γιὰ τὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

Γραμμή Πειραιῶς — Κυνηγάδων

Γραμμή Πειραιῶς — Άλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μικρανάς ἀρθάσ· οὐ ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀ·έσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον . ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀ·αχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πραγαλία Τοιχίπας).

· Έκαστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σύρου Τήγρον, "Άιδηρον καὶ Κόρθιον.

· Έκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι· "Άλεξανδρείαν

Διὰ περαιτέρῳ πληγοφρίας ἀπευθυντέον :

Εν "Αθήναις. Γραφεία Γεν. Διευθύνσεως, δόδος; Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρατορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ Κούν καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γιανέληαν καὶ Σ. Σωτάδον, (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ιωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὄμο οίας).

· Έν Πειραιεῖ. Γεν Πρακτορεῖον, δόδος Φίλωνος, 44, (διπλοῦς "Αγίας Τριάδος).

· Έν "Άλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγ.ν δ. δ.; Αντωνιάδου, 1

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοιον θαλαμηγὸν Ἐλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΠΑΤΡΙΣ"

ἀλαχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Υόρκην τὸν 13 Ἀπριλίου.

· Επίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΙΩΑΝΝΙΝΑ"

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν-Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Υόρκην τὸν 20 Ἀπριλίου.

· Επίδημος τὸ μέγα Ελληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ"

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Υόρκην τὸν 27 Ἀπριλίου.

Δι· ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρῳ πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον 'Εθν. Ατμοπλοίας δόδος 'Απελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον 'Εθν. Ατμοπλοίας τῆς "Ελλάδος", δόδος Φίλωνος ἀρ. 44 (διπλοῦς "Αγίας Τριάδος"). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς "Επαρχίας" καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

· Υποστηρούσοντες τὰ "Ελληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν σας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα σας.